

KOVA
Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išein kas penktą dieną, Philadelphia, Pa. U.S.A.
Prenumerata:
Ant metų į visas šalis svieto..... \$ 2.00
Ant pusės metų..... \$ 1.00
Apgarsinimų prekės:
syk coils 50c; mėnuo už colį 1.00; metal
už colį \$ 10.00.
Siunčiant raštus, pinigus ir visuose
kituose reikaluose susisiekiant adresuokite:
„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. SHIVYDAS,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month „ „ „ „ \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 11

Philadelphia, Pa. (6) Kovos (March)

1905 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nauji „tautos“ gelbetojai. *)

Pragarsėjo „lietuvių“ memorijalas, paduotas šviesiausiai graipui Vittei, žinomam skolių darytojui ir caro sosto palai-kytojui. Pasirašė po juom 4 vyrai-pilioriai: Basanavyčius, Davainas-Silvestravysčius, Ambrozevyčius ir D. Malinauskis. Apėjo jisai Europos laikraštijai. Vieni matė jame valdžios spąstus prieš Lenkijos autonomiją (Nowa Reforma, L'Humanite ir daugybė kitų), kiti lietuvių pačių intrigas prieš lenkus („Naprzod“). Retai tokią laimę pamato lietuviai, kad apie juos šneka. Stebuklai atsitiko: Lietuva atgimsta, ji garsi, o greitai seks ir garsieji narsingos didvyrių žemės darbai. Ir pigiai apsejo ta laimė. Keturi vyrai surašė memorijalą ir pasirašė, graipui Vittei priėmė ir apgarsino jį „Valdžios Kvieslyje“ (Pravitelstvenny Vestnik) berods nevisą, o paskui ištribijio telegrafais po visą pasaulį. Ir dėlei pragarsėjimo to memorijalo, dėlei to, kad net socijalistų laikraštija atkreipė atydą į tai, reikia ir mums pažiūrėti į tų keturių vyrų-piliorių išdirbinį, pažiūrėti į jį patį, o ne į Vittes sutrauką. O sutraukė taip, kad jisai rimčiau išrodytų...

Memorijalas prasideda nuo to, kad išguldoma lietuvių tautos atsiradimas, pasakojama, kad Lietuvoj pirm lietuvių niekas negyvenęs, pagaliaus parodyta moksliška lietuvių vertybė. Apie tat kalbėdami tikisi, kad mūsų caro valdžia palaikys lietuvių tautą nuo išnykimo, matomai laiko ją mokslo palaikytoja ir platinioja.

Silpnumo balsas šneka tame memori-jale, neturi nieko negut tokį gražojimą: jeigu mirsiu, pragaištį apturėsite; ašiai reikalingas mokslui, kurkite laboratorijas, palaikykite mane.

Amžiną atilsį gieda savo tautai, kurios vardu kalba neprąšytieji ir nekviestieji atstovai... norėdami palaikyti gyvą.

Primena tat išgimusio pono didiko

*) Iš „Darb. Balso“, Nr. 11-12.

budą. Nieko jame neliko, kuom garsys buvo tėvai. Gal buti jie buvo plėšikais-karžygiais, užpuldinėjo ant kaimynų, grobė jų turtus ir tuomi pralobo, pragarsėjo ir herbūs įgijo, ar gal buti padėję buvo surišti, pajungti žmones po ponų valdžia ir tuomi atsižymėjo. Pas jų vaikų vaikus neliko nieko, išgimė, spėkos pranyko, smegenys išdžiuvo, paliko vieni herbai ir garsys bet tušti palikimai. Pats savo neturėdamas nieko, giriasi aristokrato sunus tėvų palikimais...

Teip šneka ir tie keturi memorijalo vyrai. Neturi nieko geresnio nurodyti, kaip senumą savo tautos. Nekalbėsime apie tų privadžiojimų teisingumą. Jau vienas, kad jieško tiesos gyvuoti iš senovės palikimų, rodo, kad jaučiasi mirsią. Kilanti priešakin kliaisa ar sluogsnis nežino jokių erbių, tyčiojas iš prietarų, remiasi ant savo spėkos, nesiklausia kitų tiesos gyvuoti, kadangi gyvena, reikalauja sau pripuolančių tiesų...

Šnekėjo tame memori-jale miršančio sluogsnio atstovai.

Po to eina įvairūs reikalavimai, kiti gana teisingi ir paprasti, gal buti dėlto įdėjo, jog nesuprato jų vertybės. Svarbiausias yra paskutinis punktas (§ 10), kur reikalaujama, kad caras savo manifestuose nepraleistų „Lietuvos kunigaikščio“ titulo. Caras paprastai savo manifestuose ir raštuose vadina save Rusijos ciecoriu, Lenkijos karalium, Suomijos kunigaikščiu ir t.t., ir kaip tik sustoja prieš Lietuvos kunigaikštį. Patrijotiskoms širdims parupo tasai, pasijuto užgautais. „Žinyčia“ pirm keletu metų stengėsi įkalbėti valdžiai, kad Lietuva ištikima carui, kaip ir Rusija pati, todėl lai pamyli aną, kaip myli šią...

Ir matome dabar, kaip ištikima yra Rusija carui. Jo sostas dreba, audra siaučia iš visų pusių, niekas pirmyn žengiantis nebesiglaudžia prie senojo sosto. Caras Mikė bėgs laukan, diena po dienos gali tat įvykti. Mūsų vyrai pilioriai nori palaikyti carą. Kazin ar nepasiulys jie jam pasilikti Lietuvoje ir karaliau-

o spiauti ant Maskolios visos! Gai buti drąsos pritruko: už priminimą juos gali išvyti iš Rusijos, supykty ant savo garbintojų... Gal buti „Vilniaus Žinios“ taptų tuomet Lietuvos kunigaikščio valdžios organu nes jų praeityj nėra tokių nuodemių, kurios sulaikytų įvykimą to sumanymo...

2 Kodėlgi kėri „lietuvių“, bent jų piliorių, širdise meilė caro?

Butinai reikia atmesti tą nuomonę, buk jie yra papirkty valdžios, kad jie yra jos įnagiais prispaudimui kitų. Nerasi to pas tuos piliorius, daro tai su atvira širdžia, gero velydami kitiems.

O vienok yra carberniais. Išaiškinimą terasime tik tame, jog tarnauja ir išreikia nuomones to sluogsnio Lietuvos gyventojų, kuriems nėra ko jieškoti ateityje, kurie iki gyvi kimba prie senovės, yra tai aptaštyti šalininkai miegojimo, sėdėjimo ant vietos, bijantis permainų, ir apimti mislies tinginiu nori sutaikinti seną formą, turinį, su naujais vardais. Carberniais tapo dėlto, kad yra „lietuviais“, kur lietuvystė bus vistiek, by tik Lietuvos vardas butų prisegtas.

Nepripuolis tai, kad to paties, tik kitais žodžiais išreikšdami, tikisi sulaukti ko gero nuo caro ir vadinamieji „demokratai“, labiaus apsitrynę politikoj prisi-laiką naujesnių madų, bet rubai tie patįs pasilieka...

Ir daugiau yra tokių, kaip keturi memori-jalo vyrai, tokie pat nekalti politi-kos dalykuose, ką ir šitie.

Šnekėjo jie visi tautos vardu, tik mažą jos dalelę konservatyvų atstovėdami. Kapų ramumas – svajonė.

Ar išklausi Vitte su caru memori-jalinių reikalavimų? Jeigu išklausi, tai vien paskutinį jų troškimą, kad caras primintų lietuviams, jog jis jų kunigaikštis, gal buti jų įpėdinis kreivoj linijoj ir turįs kaipo toksai reikalauti valdinių klausumo ir meilės. Tą gali išklausyti jisai. O jeigu ir butų kokie negerumai Lietuvos kunigaikščio apaštolams, tai už dvasios nekaltybę ir neišmanymą po-

litikos dalykuose.

Žinios iš Lietuvos.

Baisi reakcija pas mus prasidėjo. Pirmi sukilimai žmonių tapo nustelbti kraujais, pirmi bandymai kovoje už laisvę tapo sumindžioti, sutrempti – jų vieta užėmė sunkus, dvigubas prisilėgimas... Iš pradžios, kada „lekiantieji pulkai“ griovė gyvenimus, da netikėjome, kad tai būtų su valdžios žinia. Vienas tik mūsų nesupratimas! Valdžia yra įsakiusi armatomis griauti tuos namus, kur randami ginklai, kur nors kiek priešysis, tą plėšti, naikinti kas po akių paklius, kur esama žmonių agitatorių tą sodžių plakti, kur bus pasislėpęs agitatorius, ir jo nenorės išduoti, ten visokią inkviziciją daryti, kur „neramūs“ žmonės gyvena ir tt. ir tt. Plaukai ant galvos stojasi, savo akimis jau matant, kaip tai vykinama.

Visur valsčiuose norėjome revoliucijos keliu pastatyti naują valdžią, duodant jai naują pamatą – pilną savyvaldybę. Bet išrinktoji valdžia tuojau pateko į kalinį. Valdžia pastatė jų vieton senuosius savo tarnus ir siekdino žmones prieš caro paveikslus, kad bus dabar jiems ištikimais. Daugelyj vietų dar tebėra valščiai uždaryti, arba pusiau uždaryti pusiau ne. Tik tų dabar tebeina boikotas, kur vieton senosios valdžios nebuvo statoma naują, bet revoliucijos komitetai, kurie slapta atlieka reikalingąsias valsčiaus funkcijas. Užpuolę „pulkai“ smarkiai mus apdraskė – daug draugų netekome, visur po kalinius jie išblaškyti... Kaliniai prikimšti: viename Panevėžio kalėjime yra jau pervirš 60 „naujų agitatorių“, Kalvarijoje 70! Kauno kalėjime jau ir vietos nebėsa kur dėti naujai atgabentus...

Pirmiausia „lekiantieji pulkai“ pasirodė Suvalkų gub. ir Vilkmėgės pav., Kauno gub. Vėliau jau perėjo į Panevėžio pavieta, kur išpustiję viską kaip ir kitur, persitraukė ir siaučia dabar Telšių ir Raseinių pavietuose. Žagarėje (Sziaulių pav.) vieni namai sugriauti iki pamatų, Anykščiuose dveji; Anykščių apielinkėj keli namai sudaužyti, apvogti; Gudeliuose vieni, netoli Traškunų suardyta kalvė! Sztai vaizdas, kaip grąžinama senoji valdžia: Daugybė žmonių, visi apsupti dragunais, šaudyklės paimtos kaip tik šaut. Viduryj pulkinikas su caro paveikslu liepia klausyties ir siekti, kad visuomet bus ištikimi „tėvynei“ ir sostui. Ypatingai reikalauja vietinei valdžiai nusilenkti. Paskui jau „prisiekus-

sius“ varo per „šerengą“ (skvoz stroi). Szaudyklių drutgaliai skubėdami puola ant nelaimingųjų galvų. Teip buvo Viešintų miestelįje. Kitoks vaizdas: Užklupę kur, ištraukia naktį iš lovos, sumuša baisiai, aplieja šaltu vandeniu ir uždaro kur pirtyje. O čia šalta, staugia vėjas aplink. Arba: suima, pritrša prie balno ir veda; bėga paskui arklio nelaimingas!.. Dažnam kraujas prasimuša per gerklę, dažnas nė tiek neišturi. Netol Traškunų tokioo budu varė paskui arklių dragunai vieną bajorę. Silpna moteriškė turėjo bėgti purvinu vieškeliu kelius viorstus, kolaik vargiai gyvą įstumė kalėjiman. O kad gentis apie tą patyrę pasiskundė gubernatoriui, tasai tik nusijuokė gardžiai ant to. Vel kitoks pavyzdis. Nerado namie „socialisto“. Ima ir visą montą naikina, plėšia, vagia. Nieko čielo nebelieka; fotografijos, paveikslai, papuošalas koks – viskas sudraskyta, langai išdažyti... Rado studento kepurę ir tą sudraskė. Teip buvo vienam dvare netoli Andriuniškio... Bet tas, žinoma, viskas daroma po visą Lietuvą, kur tik „pulkai“ praeina, palieka ant jų kelio lavonai, griuvėsiai, išpustijimas, koks tik galėjo buti totoriams Maskoliją praeinant... Pulkų viršininkai duoda kareiviams už nušautą socialistą 5 rub., už gyvai paimtą – 50 rublių.

K. t. r.

Isz revollucijinio Judejimo Rusijoj.

Maskvoje ant „gazetnaja“ gatvės policija suėmė revoliucijinį komitetą, laike jo posėdžio. Areštuota 5 ypatas; atimta daug raštų. Petrapilėj suimta 13 ypatų, pažvelgtų už norą užmušti Vitę. Petrapilėj caro akademijoj mokinių maištai. Jie pareikalavo sugrąžint mokintojus, politiškai neuztikimus, kurius valdžia prašalino. Areštuota 60 mokinių. „Pravit Wiestnik“ praneša, kad pastaros sąvaitės bėgij, laike areštavimų Kurske, Penzjoj, Samaroj, Nižniame Novgorode, Kazaniuj, Odesoj, Tiflise, Baltstogėj, Gardyne, Minske, Lodziuj, Varšavoj ir Bloniuų rasta daug bombų, revolverių, karabiuų ir sprogstančios medegos. „Wieč Golas“ skelbia, buk valdžia geleziukelių darbininkų organizacijos veikėjus: Oriechovą, Ozierovą, Lutuginą ir kitus į šiaurines rėdybas ištrėmė. „Loc. Anzeiger“ praneša, kad revoliucijiniai buriai Rusijoj 1.800 dvarų sunaikino ir blėdies padarė ant 34 milijonų rublių. Petrapilėj randasi 30.000 darbininkų bedarbių. Ant Nevsko prospekto suimta 6 socialistus revoliucionierius; rasta pas juos daug parako, ginklų ir keletą bombų.

Revoliucionieriai Baltijos kraštuose

problemacijas mėto ir pašaukia žudyt urėdininkus. Ir tikrai pastaruose laikuose daug žudymų įvykdinta. Ypač žemesnius administracijos urėdininkus žudo. Lygiai ir kareiviai daugeliui nekaltų žmonių galą daro. Mintaujoj karės teismo nuosprendžiu 4 socialistų agitatorius sušaudė. Revoliucionieriai Priekulėj ant dragunų užpuolę, tris sužeidė. Hasenpote kariumenės buris sušaudė 4 revoliucionierius; du pakart paliepė. Karės teismas Rygoj dvi ypatai už kazokų žudymą ir dvi už paliemonų užmušinėjimą myriop per pakorimą pasmerkė. Gen. gubernatorius Rygoj užkabino visą eilę latviškų laikraščių. Užpuoliai ant geležinkelių stočių bei rusiškų urėdininkų žudymai dažnai atsikartoja. Policija Rygoj, miesto centre, 14 bombų atėmė. „Nowoje Wremia“ praneša, buk Baltijos kraštuose tvarka sugrįžo, bet sukilimas yra vėl laukiamas. Gyventojai išdavė blogus ginklus, geresnius užkasė.

Sodžiuje Rudno keturiais šuviais Jankovskj vaitą užmušta. Žudikas pabėgo. Lodzėj naujos kratos ir areštavimai. Į 100 ypatų, darbininkai ir inteligentija kalėjiman įkliuvo. Leidejas „Biesiada Literacka“, I. Niemira, Varšavoj ant bausmes 1.000 rublių pasmerkta. Varšavoj vėl dviejų monopolijų sąkrovas išplėšta. Sodžiuj Ochota ginkluoti žmonės iš sąkrovos 400 rublių atėmė. Varšavoj dėlei petardų sprogimo 8 ypatos sužeistos. Czia apgarsėjo anarkistai-komunistai. Grasdami revolveriais 250 rublių iš monopolijų sąkrovų atėmė, du policionu užmušė. Varšavoj 4 revolverio šuviais Vagenko, dirbtuvės savininkas užmuštas. Žudikai pabėgo. Grodzcze žemsargij užmušta.

Jurcivis.

Kankinių reikaluose.

Amerikos aukautojams.

„Kankinių daugybės, pinigų truksta“ – teip maž-daug pranešė telegrama dvi sąvaiti atgal „Am. Kankinių Komitetui“ (p. Mikolaino vardu) mūsųis užsienio atstovas, prašydamas kuo-greičiausiai atsiųsti susirinkusias aukas.

Tais keliais žodžiais mūsų reikalų statusis visiškai aiškiai ir teisingai tapo parodytas. Kokia dabar Rusijoj ir pas mus siaučia reakcija, visiems, kas tik laikraščius skaito, yra žinoma. Iš tų pačių laikraščių visiems jau bus teip-pat paaiškėjus, ko ta reakcija nori ir koksai gali buti jos galas. Apie tat mes ir nerašysime, vieną tik čia pabrėšime, o tai butent, jog geresnė ateitis, kurios dėlei kovojame, laukia dar iš mūsų daug-ir visokeriopų aukų. To niekas, kam brangi yra

savo tautos laisvė ir gerovė, neprivalo pamiršti. Kreipdamiesi šiais keliais žodžiais į Jus, aukautojai, mes norim tik atkreipti Jūsų atidžią į keletą grynai praktiškų mūsų darbo (kankinių šelpimo) dalykų.

Susitvėrusi 1903 metais „Kankinių Kasa“ tuoj, pačioje pradžioje, kreipėsi į „Am. Kank. Komitetą“, kviezdama jį susidėti su ja tokiu būdu, kad susirinkusios per „Am. K. Kom.“ Amerikos lietuvių aukos būtų siunčiamos „Kankinių Kasai“, kurio Komitetui, esančiam ant vietos, parankiausiai yra sužinoti kankinius ir juos sušelpiti. Kviečiant „Am. Kank. Komitetą“ susidėti su mumis, mums rūpėjo ypač sukoncentruoti vienon vieton kankinių šelpimą ir pasiekti reikalingą tame dalyke vienybę. Sutarimas su „Am. Kank. Kom.“ iš dalies įvyko, ką parodo ir mūsų apyskaitos, kuriose nurodyta yra nemažos aukų sumos, siųstos mūsų „Kasai“ iš Amerikos. Visiškos tečiaus su „Am. Kank. Kom.“ vienybės mums nepasisekė įvykinti. Pereitaisiais butent metais teko mums pastebėti, jog „Am. Kank. Kom.“ skyrė ir patsai aukas, su mumis visiškai hesusizinojęs. To mes jam išmetinėti ir prikaišioti visiškai nežadame ir nenorime, drįstam tečiaus atvirai ir stačiai Amerikos aukautojams nurodyti, jog tokiai elgimosi neleidžia kankinių šelpimo darbe pasiekti kokios nors vienybės ir tvarkos. Atkreipdami į tą dalyką Amerikos aukautojų atidžią, mes kartu kviečiame Jus apsvarstyti ir nutarti klausimą, ar nerastumėte reikalingu daiktu koncentruoti ir pavesi Jūsų aukų dalinimui vienai „Kankinių Kasai“, arba bent (ko dėlei susizinojimo sunkumų nepatartume) padaryti tokį savamjam „Kank. K-tui“ surodymą, kad aukų negalėtų jis davinėti be mūsų žinios, kaip dabar jo iš dalies yra daroma. Pakeldami tą klausimą, mes vieno tik norime – įvykinti butent kokiu nors būdu vienybę aukų dalinime. Czia nebus pro šalį priminus Jums mūsų pirmąjį atsišaukimą į visuomenę, kur pasakytą, jog mūsų „Kankinių Kasos“ tikslas yra šelpiti visus, be partijų skirtumo, nukentėjusius kokiu nors būdu už politišką judėjimą ir reikalaujančius pašalpos. Veikiame po abiejų mūsų (LSDP. ir LDP.) partijų ir visuomenės kontrole. —

Antrais dalykas, dėl kurio mes nutarėme teip-pat kreiptiesi stačiai ir viešai į Jus, geizdami išvengti visokių galimų nesupratimų, yra tai „Amerikos Kank. Komiteto“ pastatytieji mums neseniai reikalavimai. Ant jų mes jau atsakėme stačiai „Am. Kank. Kom.“ bet skaitomi reikalingu ir Jums viešai pranešti savo apie tuos reikalavimus nuomonę. Pa-

reikalauta iš mūsų maždaug šitų dalykų: 1.) susizinti „Am. K. K-tui“ ir „Kank. Kasos“ Komitetui „atvirai ir stačiai“, be jokių užsienio atstovų, kurie esą visai nereikalingi; 2.) garsinti apyskaitas per metus ne du, bet keturis kartus, ir 3.) suteikti apie kiekvieną kankinį plačiausias, kiek galima, žinias: iškur kilęs, už ką ir kur pakliuvęs, kankinio adresas susizinti, kieno rekomendaciją kas turi ir t.t.

Tie pastatytieji mums reikalavimai parodo tik, kaip nežinomos yra „Am. Kank. Komitetui“ tos mūsų sąlygos, tarp kurių priversti esame veikti. Juk norint visus tuos reikalavimus išpildyti kaip reikiant, reikėtų dabar, kuomet kankinių po kalėjimus sukimėta į kelis šimtus, įsitaisyti čia visą biurą: reikėtų, norint stačiai su Amerika susirašinėti, turėti po ranka visuomet visi laišškai, apyskaitos, dokumentai etc. o tokias iki mažozių smulkias žinias apie kankinius norint surinkti, reikėtų po kalėjimus teip-pat įsitaisyti savo tyrinėjamuosius biurus. Jei visa tat galėtume jau čia įsitaisyti, tai drįstame patikrinti, nebereikėtų nė „Kankinių Kasos“, nes nebebutų nė kalinių už politiškąjį krutejimą, nes turėtume jau tuomet politišką laisvę.

Prie dabartinių visuomenės gyvenimo sąlygų, kuomet galima yra tokioje daugumoje politiškajai „nusedėjeliai“, jei norime patįs tuoj už menką nieką įklimpti ir kitą įklampinti, negalime mes „stačiai ir atvirai“, kaip iš mūsų reikalaujama su Amerika susirašinėti. Tą dalyką mes tegalime ir toliau, kaip ir ligišiol, atlikinėti per savąjį užsienio atstovą, su kuriuo mes tam tikru mums žinomu būdu susizinome.

Susizinojimai pas mus, Rusų valstybės žemėse, ne tokie greitai, kaip V. Europoj ar Amerikoj, o ypačiai šiuo laiku, kuomet viešpatauja pas mus visiška anarchija. Todėl ir apyskaitas, kol dar nereikia su Sibiru ir tolimesnės gubernijos susirašinėti, tegalime pažadėti garsinti ne tankiaus, kaip tris kartus per metus.

Sulig žinių apie kankinius galime tiek pasakyti, jog stengiamės rinkti, kiek galėdami, smulkesnes. Bet jeigu jos vis dėlto pasirodo nepakankamos, tegalima, rodosi, kaltinti tame dalyke tik tai sąlygas, kurios mums kliudo tai atlikti. Negalime čia viešai dėlei suprantamų priežasčių, išdėstinėti mechanizmo, kaip viskas atliekama. Paminėsime tik, jog svarbiausiu motyvu skirstant aukas tėra vien faktas, kad kalinys nukentėjęs yra už politiką. Tą dalyką patirti apie kalinį yra, žinoma, ne teip sunku, surinkti

visas apie jį žinias.

Darome visa, kaip galima ir kaip leidžia sąlygos, – darome ne be vietinės kontrolės, apie kurią aukščiaus kalbėjome.

Mums rodosi, jog mažiaus tokiuose darbuose tereikėtų biurokatiškumo, o daugiaus užtat išsitikėjimo visuomenės įstaigomis. Jos turi būti prižiuriamos, kontroliuojamos, bet ne varžomos tokiais reikalavimais, kurių jos kartais ir norėdamos negali išpildyti.

Tiek skaitėme reikalingu pasakyti Jums, aukautojai, dėlei Jusiščio „Kank. Komiteto“ pastatytyjų mums reikalavimų, – pasakyti visa stačiai ir atvirai, kad žinotumbėte, kaip stovi kankinių šelpimo reikalai ant vietos. Tikimės, jog iš to kankiniams tegal buti tik nauda.

Breliai ir sesers! Valanda svarbi. Ko dabar neįgysime, to neįgysime vėliaus nė dešimtėmis metų! Todėl, eidami visi išvien kovoje už politiškąją laisvę, šelpdami kiek ištekdami revoliucijai, nepamirškime ir mūsų kankinių, kurių dabar skaitome jau nebe dešimtimis, bet šimtais. Pašalų reikalas didžiausias. Renkamų ant vietos aukų neištenka. Kiek galėdami dėkite daugiaus ir greičiaus siųzdinkite per savąjį Komitetą mūsų užsienio atstovui.

„Kankinių Kasos“ Komitetas.

PRIEDAS

Prie „Kankinių Kasos“ Komiteto apyskaitos už ketvirtąjį pusmetį (10. VII – 5. I. 06).

Įplaukos.

Iš „Amerikos Kankinių Komiteto“ gauta	[rub. 250,—
Lioterija	150,—
A. D.	9,90
Surinkta	6,—
Įplaukė	rub. 415,90
Likusieji iš apyskaitos už IV pusmetį	110,55
Viso labo	rub. 526,45

Išlaidos.

Siuntimo išlaidos	rub. 1,—
NN	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
11, 12, 13 ir 14 – visi kartu	189,10
Išleista	rub. 190,10
Įplaukų buvo	526,45
Liko	rub. 336,35

„Kankinių Kasos“ Komitetas

Sausio m. 1906 m.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Lietuvos demokratai perstojo leidę „Ukininką“ užsienyje, įkurdami savo organą Vilniuje „Lietuvos Ukininkas“. „Varpą“ gi paliauja leidę kas mėnuo; išleisę neperijodiškai, jei reikšę.

¶ Chicago, Ill. – Susiėję keli draugai

užsiminim apie šelpimą revoliucijos Lietuvoje ir užmanius S.Sagatui, sumetom 1.30. Buvo ir tokių kurie protestavo prieš duodančius, girdi, aukos pasilieka rinkėjų kišenėse. Vargšai, matyt, nekaito jokių laikraščių, kur yra kvituojama iki paskutinio grašio. Jie mieruoja mūsų visuomeniškus darbininkus ant mieros caro činauninkų, viską glemžiančių į savo kišenes. — K.Stagis.

¶ Wilmerding, Pa. — Aukos 10.50, kurios tapė prisiųstos į „Kovos“ Redakciją, ir paminėtos trumpai 4-ame „Kovos“ nr. tapė nepagarintos užrašė aukautojų dėlto, kad teip atsitiko per neapsižiurėjimą prisiuntėjo, nes buvo užmetęs surašas (lapelis) aukautojų. — K.Kiršenas.

¶ E. Pittsburg, Pa. — Broliai tautiečiai! Sztai sujudo, subruzdavo visų tautų darbininkai Rusijoje; banguoja kaip vilnys. Carizmo letena baisiai visus slėgia, guzikuoti ir sutukę ponai laiko vargdienius prisimynę. Jau nuo 337 metų, nuo įvedimo Lietuvon baudžiamų, nemato lietuviai šviesios dienos. Neša sunkų jungą įvairiausios nelaisvės. Jeigu kada sukruata vargdieniai ir pabando lažą numesti, tai slogintojai nuožmiai klančius sutremia ir deda jungą dar ant skaudesnės vietos. Ir vėl mes turime jį vilkti. Bet jeigu tik mes visi iš vieno sukiltum, pareitų tyranių galas. Niekas jos neišgelbėtų. Taigi pakilkim, broliai! Dirbkim, kas kaip galim. — Čia prisiunčiu 4.60 revoliucijai aukų, kurią besisvečiuojant pas P.Kimbiraucką, užmanius B.Kondratavyciui, surinkom. Pavedam ją revoliucionieriams iš LSDP., o ne rašytojams petacijų. — B.Kondratavycius.

¶ Wallingford, Conn. — Guodotina Rėdytė „Kovos“! Prisiunčiu 14.90 revoliucijos reikalams, skiriam revoliucionieriams, taigi LSDP. Reikia pagirti Wallinford'o lietuvių už supratimą savo pareigų — šelpimą revoliucijos. Męs susjinkę 18 vasario, pas drg. S.Vaškeli, surašyti mūsų reikalavimus lietuvių Susivaziavimam Philadelphijon, nutarėm vienos dienos uždarbį atiduot išliuosavimui tautos, ką ir padarėm, nės 4 kovo vėl susjinkom pas virš minėtą draugą ir sudėjom pinigų šie draugai: J. Sušinskas 2.25. J. Endziulis, P. Sušinskas po 2.00. St. Vaškelis 1.75. V.Jokimas, M. Januševycius po 1.50. M.Szatas, I.Kreuzaitis, J. Strimas, D. Kasmauckas — po 1.00, viso 15.00. 10c atsitraukė persiuntimo lėšų. — Nedidelė auka, bet ir mus čia nedaug ir da nevisi aukavom. Vėlytina, kad ir kitų miestų lietuviai tą prisimintų. Kurie broliai darbininkai dabar nešventėt dienos šv. Kazimiero, tai ateina pirma diena gegužės, diena darbi-

ninkiškai-tautiška; švėskime tą dēlei revoliucijos naudos. Ypač didesniem miestam vėta sukruata kaip Brooklyn'o, Waterburio, New Britain'o, kur lietuvių daug, o aukos silpnai plaukia — Su meile jums ir socijališkai revoliucijai, J.M.Endziulis.

¶ Aš kaip draugas LSPA. trokšdamas platesnių dirvų organui (laikraštui „Kovai“) prisiunčiu 1.00 fondan, nes matau, jog jis labiau ir aiškiau rašo apie vargdienų darbininkų luomą; darbuojasi ir trokšta jos laisvės ir pagerinimo buvio. Ir kaip bus platesnės dirvos to mūsų laikraštuko, tada išduos daug didesnį vaisių. Ypač dabar reiktų butinai jis padidinti, kad šiam revoliucijos laike tėvynėje galėtų plačiau aprašyti apie kovojančių brolių darbštumą, ir tuomi pavedėtų mus pačius prie kovos. Taigi mės, draugai, kurie dar neaukavom „Kovos“ fondan, pasistengkim iš paskutinės, nesigailėdami kiek katras ištesėdami, paukauti! Taigi, pirmyn, draugai kurie da neaukavot! — Drg. V.Narijauckas.

¶ Iš Brockton, Mass. rašo: — „Sziuomi nors trumpai pranešam, kokia čia einasi kova su kunigu Pėza. Vaidai už social-revoliucionierius traukėsi su k. Pėza jau nuo seniai. Jau 22 sausio, kada buvo parengtas susirinkimas atmintei „Kruvinajo Nedėldienio“, atėjęs k. Pėza atidarė susirinkimą ir kalbėjo pats veik visą vakarą, kitų kalbėti nenorėjo leist; prie to savo kalba vertė klausytojus, kad koznas atiduotum šv. Kazimiero dienos uždarbį, 4 Kovo, kaipo ant revoliucijos. Ir kaip nus prizadėjome. Kada po to V. K. pasiprašė kun. P., kad leistų pakalbėt, kun. Pėza, nors nenoroms, užleido Bet, kaip tiktai V.K. prasarė, kad reikia išrinkt vietinius rev. komitetas, tai k. Pėza šoko jo žodin, kad „ne-reikia jokio komiteto“; uždarė susirinkimą ir ėmė varyt žmones lauk. Nežiurint ant to, tuojaus užėmė platformą V.P. ir apskelbė, kad komitetas išrinkt reikia, ir visi ėmė šaukt, kad „reikia“. Prasi-dėjo rinkimas. Bet k. Pėza pribėgo prie platformos, ištraukė iš V. P. popierą ir rašuką, kur užrašinėjo komitetui įeinančių kandidatų vardus. Popierą k. Pėza sudraskė, rekaudamas „aš nepavelinu rinkt komiteto!“ Susirinkusieji šaukė ant k. P.: „caras!“, „despotas!“ ir teip viskas sumišo, kad komitetas išrinkt negalėjom. Vėliaus šaukėm net du susirinkimu ir komitetą vos ne vos išrinkom ir laukėm tos 4-tos Kovo. Komitetas sušaukė plakatais žmones ant tos dienos į bažnytinę salę, 2 val. po pietų. Pamatęs kn. P. plakatus, nedėlioį užšaukė ant ambono, kad tą dieną „po pietų bus susirinkimas „Mokslo Dr-tės“; paskiaus

mišparai ir po mišparais turite sueti į salę, ir sudėste pažadėtas aukas.“ Mat, darė tyčia paines. Vienok žmonės, sušaukti plakatais, susirinko po pietų ir privertė atidaryt susirinkimą. Vėl pakelta kunigo šalininkų vaidai, ir po ilgų ginčų išsiskirstė. Ant mišparų pribuvo ir kn. Zilinskas. Po to suėjo vėl visi salėn, kur abudu kunigai pakalbėjo pokalbiniai, paskui kn. P. atsisėdo ir sako: „na, štai mano dienos uždarbīs — 15.00! neškite ir jūs“. Tuoj pasidėjo popierą ir jau rašys kas neš uždarbius. Bet kadagi žmonės turėjo jau išrinktą rev. komitetą, tai kunigui nieks nenorėjo duoti. Kilo trukšmas ir ergeliai. Szoko ir kn. Žil. ramdyti, bet nieko nepė: žmoies matydami ignoruojant jų valią, pradėjo išvaikšioti; liko tik keletas bobų... Dar žodis apie šv. Kazimierą ir kunigus. Įdomu, kodėl kunigai tylėjo, neragino žmonių paskirti uždarbius tada, kada tą darė žmonės per visą pasaulį, tai yra 22 sausio, apvaikštinėjant zuvusius Peterburgo vargdienius? Szv. Kazimieras buvo lenkų carukas, teip jau kaip ir Mikė rusų. Ką jis turi bendro su Lietuvos ir Rusijos revoliucija?...“

Darbininko eimanavimai.

Dieną dirbu, prakaituoju,
Naktį patalo dejuoju;
Ir vos svinta aš jau stoju
Ir į darbą sau klamsoju.
O lig mokėstį atgaunu —
Eimanuoti nepaliaunu;
Ir atsėmus teip jis menkas
Jog ant duonos vos užtenkas!
Bet ir tą reikia dalytis:
Še vaitulis, ten ponytis;
Pirmam rublį, antram pusę,
O pats krimski noris musę...
Valkai verkia — duonos meldžia;
Pati „vargais“ galvą beldžia:
Atėn šalčiai, viso reikia —
Kuro, skaros, silto čėkio.
Ir kas metas sau teip vargkie,
O jei nori — pasikarkie;
Paskui „pragaron“ kėlaukie
Ir su „velniais“ bliant neliaukie...
Bet vyručiai — laike praklinas:
Nesiduosme bekrėpt vilnas;
Visi prieš skriaudikus stokim
Ir sau laimę iškovokim!..

Verax homo.

Iš lauko Partijos.

¶ Los Angeles, Kalifornija. — Sveikiname jums visus broliai su meile ir draugiškai pritariame jūsų kovai už socializmą ir prieš tu priušus. Męs matėm paskutiniu laiku, kaip jums slėgė visi pirmiau „geri“ socialistai ir persekiojo už žmoniškų manymus. Bet vėrgšai, turbut pristigo savo kovai medegos, nes pasibiauroję garbingai nūtilo. Męs matydami tokius užsipuldinėjimus ir niekinimus iš vienos pusės ir tokį kantrų atstovėjimą LSPA. iš kitos, nusprendėm stoti prie kruvelės kovojančių darbininkų.

Taigi šiuomi prisirašom į LSPA. šie draugai: D. Dumša, J. Labunskas, B. Labunskas, A. Žiugžda, V. Ambroziejus ir Marė Elk. Užsimokam po 50c mėnesinių ir tą prisiušdami „Kovos“ Redakcijon, prašom siuntinėti ant priduočių ad resų organą. — A. Ž i u g ž d a.

|| Worcester, Mass. — Neseniai susivėrusi LSPA. kuopa, prisiunčia „K—os“ Redakcijon 25-ų draugų duoklę — 5.00 — už kovo mėnesį ir adrisus. Kuopos reikalų vedėjais išrinkti šie: organizatorius J. Rudnickas, sekr. fin. A. Bunikis, sekr. prat. T. Rubikas, išdin. J. Pauliukonis.

|| Brooklyn, N.Y. — Vietinė 19-ta kp. LSPA., susirinkime 4 kovo, apsvartė įnešimą 1-os kuopos iš Philadelphiajos ir rado, kad priverstinas užsidėjimas kožnam sqauiui mokėti po 50c — iki išmokėjimo Partijos skolų — yra nepraktiškas. Daug geriau bus, jeigu paliksime draugų liuosai valiai, kurie aktyviškai imdami dalyvumą judėjime darbininkų, tam tikslui po kiek nors suaukaus ir skola lengviau bus išmokėta. Prie to reikia parengti tam tikslui balius, koncertus, teatrus ir tt. Visokės prigulės nuo draugų darbštumo ir norėjimo. Ką norim, tą lengviau atsiekiam. Ypač kad dirbsime keletas šimtų draugų sujungtomis spėkomis. Kaslink mūsų kuopos, tai draugai dabar sumetėm 14.60, o toliau nutarėm parengti balių su teatru, partijos fondan, pasitaikius progai. — Malonūs draugai! Dabar, žinoma, revoliucija atitaurė mūsų visas pajiegas, net organizacijos darbus apleidom, — bet reikia ant to atsižvelgti. Juk matėm, kad organizuotas darbas ir revoliucijai labai daug prigelbėjo. Taigi stengkimės pastatyt partiją ant stiprių pamatų, kad nereiktų abejot: ar ji gyvuos ar ne. Sukruskim ir karštai pasidarbuokim. Vienybėje mūsų luomo yra išganymas. O vienybės negali but, jeigu mēs darbuosimės pakrikusiai. — Ant šio susirinkimo prisirašė 9 nauji draugai. Mėneinių įplaukė 13.40. Viso su aukomis prisiunčiam „Kovos“ Redakcijon 28.00. — Sekr. J. V e r b y l a.

Atsišaukimas į Liet. Soc. Dem. Partiją.

Terptautiškame judėjime socializmo atsirado nesutikimai reprezentavime tautų. Draugas Van Kol iš Amsterdamo padavė įnešimą, kuriame jis nori kad Terptautiškas Biuras pripažintų atstovus tik tai tautų, kurios turi savistovį rėdą. Jeigu šis įnešimas bus priimtas per Terptautišką kongresą, tai tautos kaip lietuviai, čekai, lenkai, suomalaičiai ir k. neturėtų reprezentacijos. Palei mano nuomonę butų labai neteisinga, ir labai

nuskriaustų mažesnes tautas kurios nės savistovės. Man nuduoda, kad Terptautiškas kongresus susidėtų iš atstovų nuo tautų, o ne nuo rėdų. Paveikslan Austrija susideda iš daugelio tautų, bet austriokiškos tautos veik nėra, ir butų neteisinga pripažinti atstovus Austrijos, o ne tautų ją sudedančių. Didelę skriaudą padarytų čekams, kurie neturėtų reprezentacijos, nors jie yra pirmutiniais ir geriausiai susiorganizavusiais socialistais iš visų Austrijos tautų, pralenkusiais net vokiečius. Tas pats butų ir su lietuviais. Mēs turėtume netik kovą vesti prieš carizmą ir atsiskyrimą nuog Rusijos, bet ir tarpe savų draugų, tai yra pasaulės socialistų už pripažinimą mūsų kaip atskirą tautą. Juk mēs dabar esame atskira tauta, tiktai velkame svetimą jungą. Taigi Liet. Soc. Dem. Partija turi protes tuot, priešai tokį įnešimą Terptautiška me kongrese, ir siųsti protestą į Terptautišką Biurą Bruselėje.

P. M. K. (aitis).

Socijališkos studijos.

K.: — Ar bus socializmo laikuose kokie užsiėmimai pavienių (individuališkų)? Kas nuspręs apie tai, kokį kas turi užsiėmimą imties? Paveizdan: jeigu aš panorėsiu skelbti pamokslus, uždėti salioną arba vežioti bričkutę su saldumynais, — kas man už tą mokės?

A.: — Jeigu tau bus malonus koks darbas, ir tą darbą sumaniai atveiksi, ir tas darbas bus visuomenei naudingas, tai suprantama, kad tu gausi už savo darbą tiek algos, kiek ir visi kiti darbininkai. Bet, žinoma juk, kad tokio darbo užimt nē tu, nē kas kitas norės, kurs žmonijai nereikalingas, taigi ir neapmokamas. Nē pamokslų sakymas, nē medicinos (daktarystės) praktikavojimas, nē kitokios kokios viešos vietos užėmimas bus galimas tau ar kitam, pakol ypatos nebus ganėtinai ant to išsilavinę, įgavę tam reikalingą technišką mokslą. Kurie norės užimti tą darbą ar kitą, turės buti tam tikrai tinkami arba turės imties už to prie ko iš mažystės yra prisiruošę. Visuomenė įsteigs salionus, įtaisys bričkutes saldumynams vežioti ir kt. kaip ji panorės. Darbininkai prie tokių vietų bus nuo visuomenės užtikėti ir gaus iš viso pelno sau paskirtą dalį. Tą dalį gaus tam tikrais ženkleliais, už kuriuos galės viską kitą nusipirkti — ar tai iš vietinių tavorų ar tai iš užsieninių. Kas link sakymų pamokslų — jeigu žmonės dar nepasikakins mokyklomis ir plačia, laisva literatura; jeigu dar kas reikalau kokių „pamokslų“ apart mokslo — tokie patįs per save, iš savo uždirtbos mantos

užlaikys kongregacijas, kaip ir dabar esti. Apie tą dalyką dar mēs kalbėsme toliau. Dabar tik tą pasakyč, kad reikia tikėtis, jog tose dienosose pamokslai jeigu ir bus sakomi, tai tik tokie, kurie atnēs visai draugijai nauda, skelbs doktrinas vienybės ir meilės tarp žmonių. Taigi draugija, matydama kad tokie pamokslininkai yra teipgi darbininkai, — darbininkai proto, visuomenės gerovei, — apmokės lygiai kaip ir visus. Bet pamokslininkais bus tik nuo gamtos pašaukti žmonės, tam tikę. Ne teip, kaip dabar, kad bile koks, nenorintis kibti prie duodo darbo, išsiiria šėip-ne-teip seminarijas ir sako pamokslus ne iš įkvėpimo, bet už algą, už setę pilvo. Didžiausi istorijoje pamokslininkai kalbėdavo ne už algas, bet aukavosi žmonijai ir nešė naujas evangelijas be pinigų ir kainos už skelbiamą žodį.

K.: — Kodėl kapitalizmas negali išrišt klausimo over-produkcijos (t.y. perdaugelio išdirbimo daiktų)?

A.: — Klausimas pervišio išdirbystės yra tas klausimas, kad žmonėms nedaleista suvartoti viską kas ant svieto yra. Bet kapitalistai to nenori pripažint, kaip socialistai mato. Kapitalizmo rėdoje visa pramonė yra varoma dėl pelno, ir tie kurie padaro visokius daiktus, gauna algas, kuriose tėra tiktai dalelė to, ką jie yra padarę. Tokiu budu darbininkas jau nebegali nusipirkt savo padirbto daikto; nes daiktas yra kelis syk brangesnis, negu jis už daikto padirbimą gavo. Iš to pareina tas, kad visi žmonių padirbti daiktai tampa kapitalisto nuosavybe, daiktų pasidaro labai daug, — nes kapitalistai jų visų suvartoti nebesuspeja o darbininkai išpirkt nebeįstengia. Kyla mandulis, gimsta krizis. Perstoja tulus daiktus dirbt. Uždaro darbavietes. Tūkstančius žmonių išmeta ant gatvės, kurie netenka darbo ir duonos. Ir teip susiparalyžiuoja turgavietės, pakol pervišis pridirbtų daiktų išsimėto, išsidarko ir susinaudoja. Tada tai vėl ant laiko žmonės gauna darbo. Bet nelaimės ir kriziai atsikartoja labai tankiai — apie 5 — 6 metus vis jie pareina, ir prizastįs juos atgabusios yra per daug išdirbimas daiktų.

Dar paaukavo revoliucijos naudai rasztu.

Drg K. Rutkus prisiuntė „Kovos“ Redakcijon 25 egz. knygu, išleistų ir paaukautų dr-go J. Ilgaudo, p. a.: „Kaip padaryti monus“. Knygos egzemplioris prekiuoja 50c. ir visą pelną aukautojas pavela revoliucijos reikalams. Reikalaujantieji tos knygos ir norintieji suselpti mus brolius kaujančius prieš cariz-

mo tyraniją, užkviečiami yra kreiptis „Kovos“ redakcijon, pridodant 50c. už vieną.

MOBILIZACIJA.

Pataisė iš lenkų kalbos, *GRAFTERIS.*

Linksmiai užtekėjo Kovo mėnesio saulutė ir išlėto užriedėjo ant Samanių kaimelio. Nedrąsiai ji žvilgtelėjo per tamsius langelius bakužių, ir vis toliau plaukė savo spinduliais per laukus, per šilę; galiausiai ant Šetekšnių ežero išpylė mirijadus auksinių atspindžių. Sniegas jau buvo visur nubėgęs, taigi saulutė, neturėdama ką beveikti, lėniai prisiziūrėjo pilkam vargdienių gyvenimui. Ji žaidė su kaimelių žmonėmis ir gyvūnėliais. Džiaugsmingai bumbė raguočiai tvartuose ir gardiniuose, lyg sveikindami saule; žvirbliai linksmiai čirikavo ir vikriai straksėjo skiedrynuose ir ant ulyčių, jauzdami ore išauštant smagų pavasarį. Ir ant Samanių ūkininkų veidų saulutė išviliojo skaisnesnes išžiuras, išglostydama savo drungnum lypstelėjimu galias raukšles, sutrauktas sunkiais sielvartais ir ilgais metais nelaimių. Bet vos spėdavo saulutė tas raukšles išlyginti, kaip vėl ūmai ją sutraukė liūdna mislis žmonelių, — mislis naujos sunkios nelaimės. O nelaimė ant samaniečių užkrito labai didelė! Parėjo gandas, kad iš jų valsčiaus ims atsarginius (zapasnuosius), ir siųs juos ten toli, toli — ant maisto japoniškų armatų ir karabinų. Tą gandą patvirtino tik ką atėję iš valsčiaus „pavies-tkos“, kurias apturėjo Samanių ūkininkai atsarginiai; o Samaniuose gana dikičiai buvo tokių vyrų. Šaukė juos, idant šendien visi atsarginiai stotų į pavietavą miestą. Apie kumiečius ir samdininkus jau nieks nė nebesirupino; bet buvo daugelis, kurie turėjo šokių-tokių ūkų ir po keletą vaikų. Kaip-gi tą viską apleist ant ilgų laikų, o gal ir ant visados! Dėlto gi tai nė pavasario saulutė jau nebeįstengė nuvaikyti tamsių debesų nuo samaniečių veido. Matyt, ji pati suprato, kad tai yra sunkus dalykas, nes tuojaus užlindo už paties pirmojo debesėlio, ir tik retkarčiais išžiebė kokį vieną kitą spindulį šviesos; bet tai jau paukščiams ir gyvuliams, o ne žmonėms.

Sėdėjo Raulas savo stuboje, o priešais jį ant stalo šmėksojo ta nelemta popierėlė, ant kurios aiškiai buvo parašyta, kad Raulą Kalvaitį pašaukia į vaiską. Raulas perskaitė tą „pavies-tką“ jau kelintą sykį ir vis dar netikėjo tam, kas stojosi. Apleist Samanias, kur jo prigimti nameliai, jauna pati ir tas mažiukas, kurs kerzina po grįčių, bandydamas savo kojeles! Ne! Geriau jis puls nors ant čielo burio, jeigu ateitų jo paimt ir pražus, negu grįš vėla į kazarmes, kuriose jau keturius metus suvirš tiek iškentėjo. Gyvai jam stojosi vaidentuvė visos tos kankinės ir nužeminimai, šimtai įžeidimų ir smūgių, kokius jis gavo nu žvėriškos valdžios, iki persiėmė visas gudrybes kariumeniško mušto. Kaimiečio širdin užplaukė vilnis

įnirtimo ir neapykantos, taip kad jį pradėjo dusinti ir priverstas buvo bėgti iš grįčios. Tą matydama jo jauna pati išbėgo persigandusi paskui vyrą, bijodama kad jis susijudinime proto ko sau nepasidarytų. Bet Raulas greitai atsipeikėjo; malonus pavasario oras, kvėpiantis šviežiai išarta žeme, pagirdė jį. Atsistojo vidury kiemo ir apsidairė aplinkui savo įtaisytą ūkų; ten toli ėjo gražus vieškelis, laukai ir už jų tysojo juodai-žaliu kaspinu miškas. Tai Raulo svietas, jis tuos laukus apvarvino savo prakaitu, čia buvo visos jo mislės ir lukėsčiai. Ir vėla jį parėmė nuožmi gailestis, suspaudė širdį kaip replėmis. Jam rodėsi, kad atsitraukus tolyn nuo šitų vietų, patruks visos gijos, kurios jungė jo širdį su tais laukais, grįčia ir miškais; krutinę jam draskė neišpasakytas nusiminimas, rodė kad širdis neištūstų ir truks į šmotelius. Pilnas deginančios gales ties, grįžo stubon ir sunkiai atsisėdo ant suolo, kaip ir po sunkios orės arba piutės. Ne piutis nė orė tai rijo jo spėkas, bet sielvartas ir nusiminimas. Prirėpliojo pas tėvą mažas Jonukas ir pradėjo ką tai vogrėti, bet Raulas rusčiai pažvelgė ant kudikio ir atstumė šalin. Nebenorėjo su kudikiu įsijautrinti, nes juto, jog jam neišteks spėkų. Iš jo paniurusių mislių viena jam ypatingai dėjos dėmėn. Štai jam rodėsi, kad jo Jonukas auga, eina stambyn, pasiekia jaunikaičio-žaliuko metus. Ateina pas jį caro žbirai, užvelka mundierą ir įstumia į tamsias kazarmes, kaip kad buvo su patim Raulu keletą metų atgal. Ir ant sunaus krinta keiksmas ir smūgiai, kaip buvo ir ant tėvo. Vėla čičia eilė kančių ir pažeminimų tolimoje svetimojo šalyje. Argi taip visados dėsis? Argi niekadoms nesibaigs tie vargai? Argi visados reikės atsisveikinti su savo sūnais, nežinant ar jie kada bepagrįš po tėvų stogu iš tarnystės — tarnystės priešui, skriaudikui ir žūdytojui žmonijos?! O kas dėsis su tuom mažiuku, jeigu tėvas pražus karėje? — „Jonuk, aik-ši pas tetę“ — pašaukė vaikėlį ir pasisodinęs ant kelių ilgai glostė jam galvikę, liūdnei veizėdamas į smulkų veidėlį vienintėlio sūnelio. Tuomtarpu įėjo grįčion govėda Samanių ūkininkų ir šaltyšius (starasta). Paskui vyrus įsigrūmė stubon keliolika moterių ir vaikų, verkiančių ir lementuojančių. Buvo jau laikas stoti į būrį atsarginių ir eiti į pavietavą miestą. — „Rengkis, Raulai, kuogreičiausiai“ — tarė šaltyšius — „jau laikas į miestą!“ Raulas nė nekrutėjo iš vietos, tik tai žvilgterėjo į šaltyšių tokiu žvilgiu, rodos gatavas buvo jį toj valandoje užmušti. Rinkosi nelaimingo žmogaus krutinėje audra, bet tokia audra, kuri rengėsi arba jį patį sukriušti arba rasti kitą kokią auką. — „Neisiu su jumis, kaip avinas piovinėcion! — sušuko Raulas baisum balsu, pasikeldamas iš vietos, — nepaimste manęs gyvu iš mano bakažės; jus eikite, jeigu sau norit, kad jums gyvastis nemielia!...“ Šaltyšius dar bandė jam aiškinti, išdėstinti, bet Raulas atsisėdo ant suolo ir, neklausydamas jo žodžių, pradėjo glostyti Jonuką, tarsi atsiveikindamas

su juomi. Atsarginiai susigėdo, ėmė žvalgytis viens į antrą; ne vienam rasi blykstelėjo mintis pasipriešinimo carui, bet greit pristigo drąsos ir visi, nuleidę galvas, kaip patremtieji, išėjo paskui šaltyšiaus.

Grįčioje pasiliko tik tai Raulas su pačia ir Jonukas. Jis sėdėjo paniuręs ir užsibruožęs; ji nusigandusi ir verkšnota. Artinosi pavasarių pusdieniai; saulutė vėl išliejo sriovės puikių spindulių ant drėgnos žemės, išliuosuotos nuo kietų žiemos kaidanų; vėl ji pylė į kiekvieno sutvėrimo gįslas naują gyvenimą, naujus troškinius....

Raulas perėjo į kitą pusę grįčios ir atsisėdo šalyp savo moterės, ant kelių vis laikė mažą Jonuką. Apkabino rankomis verkiančią moterį, bet jo prastas ir šiurkštus pobudis nesuradė suraminimo žodžių. Dar tik keletą dienų atgal taip jiems buvo gerai ir linksmas, kaip ir tiems žvirblukams, ką maudos spinduliuose pavasario saulutės! Viens iš tų spindulių dabar spįstelėjo per mažą langelį ir apšvietė nelaimingą Raulą su pačia ir Jonuku.

Jau gerokai buvo po pietų, kaip ties Raulo kiemu sustojo brička, apsupta keleto raitų žemsargių. Iš bričkos išlipė pavieto viršininkas ir mostelėjęs į žemsargius, artinos prie durių. Ūmai duris pastumtos atsidarė ir ant slengsčio pasirodė žvaigždėti caro žbirai. Raulas pirmiausiai patėmijo svečius ir atsistojo ties stalu, mieruodamas akimis viršininką. Sutikęs tokį žvilgį valdininkas neteko drąsos ir greitai užslinko už nugaros vieno žemsargio. — „Vilkis iš čia, šuns vaikė!“ — suriko ne žmogaus balsu Raulas ir šoko į būrį stovintį prie durių. Iš baisios jo minos ir balso, matoma buvo, kad jį pagriebė nusiminimo šėla ir patruko jo dūšioje visos stygos. Subruzdėjo pas duris, keletas porų rankų kibo į Raulą, bet jis išsisuko su neišpasakytoms pastangoms, šoko palovin ir ištraukė iš ten aštrų kirvį. Sušvytravo iškelto kirvio kruvini ašmens ir staiga su zvimimu nukrito jie ant nekaltčiausios galvos, kuri toje minutoje pasipinė po kojų, ant galvos Jonuko! — „Vai Jezus!“ sukliko Raulienė, pripuldama prie patvinusio kraujuose kudikio. Ant to klyksmo Raulas atsipeikėjo iš pašėlimo, jame nutirpo visos gįslas, o to užteko žbirams, kurie sugrobė jį už rankų ir pusiau pridusintą surišė. Už valandos, carizmo ir šėdieninės tvarkos auką, vežė miestan. Grįčioje pasiliko tik tai motina prie kraujuose pastyrusio lavono pirmutinio savo sūnelio.....

Pataisimas klaidos.

Mums prašo drg. Jusaitis iš Easton, Pa. pataisyti įsibriovusią jo raštelyj 8-e nr. „Kovos“ klaidą. Reikia skaityt, kad ne jis pats išmokino vaikus prie mašinių dirbt, tik jis paprašė pabirkantą, kuris davė išmokinimui tam tikrą žmogų.

Teipgi „Buves ant vestuvių“, iš Ansonia, Conn., pataiso straipsnelį M. Vo-

ketaičio, 9-ame nr. „Kovos“. Netiesa, sako, jog buvo vestuvėse lenkų ir anglų. Degtinės tai buvo, bet tą išteisina tuom, kad dabar be degtinės niekur sako neap-seina. Kad viens daužė per skrybelę su aukomis, tas irgi tiesa. Bet jis tą pada-ręš per kaltybę degtinės; dabar gailėsis.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Prenumeratos 9.00. Mėnesinių 22.40. Buvo 117.28. Viso 148.68

Išleidimai:

Spauda, etc. 2.61. Tris rėmai popieros „Kovai“ 6.99. Klišės 60c. Aptaisyta „Kovos“ knyga 1.00. Krasos ženkl. 62c. Atsp. ir popiera 10.000 egz. „Kapitalo augintinis“ 14.30. Zeceriui 7.00. Alga redaktoriui už spalinį ir lapkritį 100. Viso 133.12

Iėjo 148.68
Išėjo 133.12

Lieka 15.56

Krasos dėžutė.

B.Kondr. — Redakcija neima kalties nė už suvėlavimą ko-respondencijų, nė už sutrumpinimą ar pataisymą jų. Čia viskas yra daroma sulyg laikraščio vietos. Ilgi aprašinėji-mai apie prakalbas, atkartojimai žodžių paimtų iš kitų ko-respondencijų nėra teip daug naudingi.

J.Gailiui. — Kas buvo klaida, tai tą jis atšaukia. Kiti da-lykai nieko bendro neturi su Redakcija, nė tame yra kas galima padaryt. Netalpiname.

J.G...ui „Kova už būvį“ tilps.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Lapelis 97 per B.Kondratavičių, E. Pittsburg, Pa.: K.Mor-kūnas 1.00. J.Šilkas, J.Kaurėnas — po 50c. P.Kaluzevičius, J.Urnavyčius, J.Čelkis, B.Kondratavičius, J.Gilius, Z.Malonis, K.Čaliansis, V.Morkūnas, J.Rudženskis — po 25c. K.Vizgaila 20c. O.Fapleta, J.Ovčėnikas — po 10c. Viso (išm. 5c. pers.) 4.60

Lapelis 74 per K.Stagį, Chicago, Ill.: J.Micėkyčius 50c. J.Samas, J.Sagatas po 25c. K.Stagis 20. S.Sagatas 10c. Viso 1.30
Wallingford, Conn. draugai, dienos uždarbį, per J.Endziū-lij 14.90

Girard, Ill. — M.Ročkus ir M.Merkevyčius po 50c. viso 1.00
Chicago, Ill. per J.Kilėkyčių: — J.Lackus 1.00. J.Vilė-vyčius, J.Jubavyčius, J.Mikutis, K.Misevyčius, K.Benisiunas, F.K.D., A.Storoga, S.Šalčius — po 50c. L.Urnizienė, K.Tor-vainienė, F.Kupelis, M.Savickas, V.Vaišvilas, S.Kladis, Ch.Venckūnas, A.Mikadeit, A.Mukuckis, F.Glrintautas, Z.Dobro-volskis, M.Stonis, A.Gataveckas, J.Turulis, J.Kiela, J.Jonulis, Simetuckas, Dazietis, J.Augštakalnis, A.Černauckas, B.Truš-kauckas — po 25c. A.Tamuliūnienė 20c. A.Dabaris, J.Kašmau-ckas po 15c. J.Morkevyčius, J.Putrimas po 10c. S.Zibas 5c. Vi-so 11.00. Nuo prakalbų Grandwork'e 2.60. Viso 13.60

Springfield, O. draugai per Bielskį: — A.Survilas, A.Pho-plis — po 2.00. K.Bielskis, J.Bučinskas, A.Bučinskas, J.Pliop-lis, J.Petrauckas — po 1.50. T.Lesčinsky (lenkas) 50c. F.Aniu-lis 25c. Viso [išemant 10c persiuntimui] 12.15
Buvo 57.32

Išleista:

Atspaudinimas „Revol. Lapelių“ rinkimui aukų 2.00
Persiuntimas 730.00 per Drezdener Banką 1.60
Susirašinėjimais, sukol. čekių 65c. Viso paleista 4.25

Lieka „Kovos“ Redakcijoje 100.62

„Kovos“ Fondau:

Brooklyno N.Y. 19-tos kuopos draugai: — A.Jurgelionis 2.00. V.P.Mockus, J.Verbyla, P.Vaivodžiūtė, V.Visgautis, M.Bučinskas, J.Šukys, J.Naujokas — po 1.00. F.Ramanauckis 75c. P.Stankevičienė 60c. J.Kardokas, V.Kriaučiūnas, K.Kurzenta-lis, J.Jukelis, K.Liutėkyčius — po 50c. K.Mockus, K.Gudauc-kaas, M.Parselaitis, A.Petruška, P.Naujokas, J.Geležius, V.Boč-kus — po 25c. Viso 14.60

Buvo 73.73

Viso labo yra 88.33

Aukos kankintiniams:

Girard, Ill. M.Ročkus, M.Merkevyčius po 50c. Viso 1.00

APGARSINIMAI.

SUSIRINKIMAS.

Philadelphijos TMD-ės kuopos, 16 kovos, 8 val. vakare, name Laisvės Kluubo, po N 943 So. 2-nd Str. Yra svarbūs rei-kalai. Užkvičia vardan kuopos prezidentas
A. ZUKIS.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožno mėnesio 2-ame ir 4-me utarnike, 8-tą val. vakare Lie-tuvių Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd Str.

Sekretorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus kas 2-rą ir 4-tą nedėldienį kiekvieno mėn., 2 val. po pietų, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.]

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J.GARŠVA.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio, po No. 86 Jackson str. 10 val. iš ryto.

Sekr. A. STANELIS, 24 West str.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis kiekvie-name pirmame mėnesio nedėldienį, M. Mioldažio salėje, 68 W. 25-th St.

Organizatorius A. Kuzma, 713 W. 16-th St.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi pas-putiniam nedėldienį kiekvieno mėnesio, po No. 328 Cliff-ford str.

KOMITETAS.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mė-nesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna 2 kart ant mėnesio, salėje, po No. 869—33rd place, 3 val. po pietų. 1) 2-me nedėld. mėnesio, pašvėstas kuopos reikalam ir propagandai. 2) 4-ame ned. mėnesio, pašvėstas partijos reikalams.

Organizatorius J.Jančauskis, 95 Canalport ave.
Sekretorius, J.Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibuna 2 sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėldienį mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią pėtnyčią mėnesio, 7 vakare, po No. 73 Grand str.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laiko susirinkimus kas u-tarninką. 7½ val. vakare, po No. 570 St. Clair str.
Vardan kuopos, T.BARTKUS, 19 Peck ave.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 28, N. Spring str.

Spring Valley, Ill, 23-čia k. laiko susirinkimus ketvergais po kožnai 1-mai ir 15-tai dienai mėnesio, 7-tą val. vakare, svetainėje M. Mažeikos, ant Dakota str.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį mėnesio, vakarais, nuo 7 valandės, po No. 243 Bennet Str.

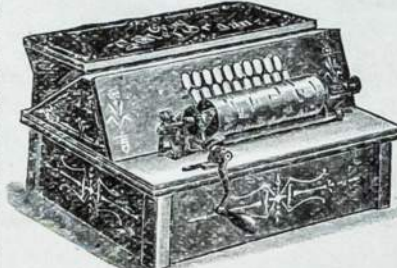
Organizatorius J.K. Makauckas.

Senandorio 23-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvai-ti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 31-tos kuopos LSPA. susirinkimai at-sibuna kas antrą nedėldienį po 1-mai kožno mėnesio, an 17 James str

LINKSMYBE NAMUOSE.
GEM ROLLER ORGAN. PREKE TIKTAI \$5.00.

Grajjama maszina arba vargonėliai, su kuria kiekvienas gali grajyti be jokio mok-slo visokius marszus, valčius, polkas, kad-rilius, giesmes, dainas ir t. Labai naudinga del giedorių, kliubų, draugysčių, vese-lių, vakariuszku ir kitokių pasilinksmini-mų. Geriausias dalykas del užbovyjymo sve-zių. Muzika yra padaryta ant atskirių ada-tinių volelių. Kartu su vargonėliais duo-dame 3 volelius už dyką, bet jų galima gauti nuo mūsų kiek kas nori po 25 cen-tus už volelį.

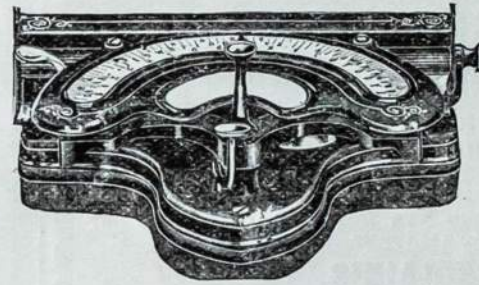
Turime 800 viskių gatunkų volelių ir norintiems prisiūsime vo-lelių atskirį katalogą. Sveria 15 svarų; 16 colių ilgio, 14 pločio ir 9 aug-szczio. Visur parsiduoda po \$6.00, bet mes ant trumpo laiko paleidome už \$5.00. Norint pasinaudoti isz szytos progos, reikia pasiskubinti pirkti.

Teipgi turime dydesnius vargonėlius po vardu Concert Roller Organ, ku-rie yra daug puikiasni ir gražiaus grajjyna. Sveria 30 svarų; 19 colių ilgio, 16 pločio ir 14 augszczio. Su tais vargonėliais duodame 5 volelius už dyką. Vargonėliai visur parsiduoda po \$12.00, bet mes paleidome ant trumpo laiko už \$10.00.

AMERICAN DRUKAVOJAMA MASZINA

Mūsų Preke Tiktai \$6.75.

American Typewriter druka-vojama maszina yra reikalinga del kiekvieno žmogaus. Su ja galima drukuoti teip greitai ir gražiai kaip su maszina už \$100. Kiekvienas be jokio mok-slo gali su ja drukuoti ir viso-kiuose kalbuose. Maszina yra įdeta į puikią skrinelę ir sveria penkis svarus. Isz viso yra 73 litaros ir ženklai. Tą masziną ga-lima gauti sekancziuose kalbuo-se: su lietuviszkomis litaromis, lenkiszkomis, maskoliszkomis, vokiszkomis, francuziszkomis, spaniszkomis, angliszkomis ir skandinaviszkomis. American drukaujama maszina yra visur žinoma kaipo geriausia ir parsiduoda po \$10.00, bet mes ant trumpo laiko paleidome už \$6.75. Kas nori pasinaudoti isz tos progos, turi skubintis pirkti, nes, kad to apgarsinimo nebebus sziamė laikrasztyje, tada preke bus dydesne. Jeigu kas nenori siųsti visų pinigų isz kalno, tegul prisiunczia vieną doleri ir mes tuojaus iszsiūsime tavorą. Ki-tus pinigus gales užsimoketi kaip tavoras ateis. Tavorą galime prisiųsti į visus krasztus svieto.

Pas mus galima gauti visuokius tavorus, kokius kas tiktai nori ir pigiaus kaip kitur. Mes prisiūsime už dyką mūsų gražį katalogą kiekvienam kas prisiųs savo vardą ir teisingą adresą. Kupcziai pas mus gali pirkti tavorus pigiaus kaip kitur. Reikalaujame gerų agentų.

COSMOPOLITAN TRADING CO., DEPT. 2
61 PARK PLACE, NEW YORK CITY, U. S. A.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmainsiu pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietis

Parduodame geležinkelių tikietis į visus miestus Jungtinių Valstijų.

609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS --

Pirmiaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatysiškai, kad koks daktarelis bile kur ar sūdaktaris ne'sančė ligą neiškalbetų, už tai reikalauk — atsiusdamas 10 centų stem-poms, gausi knygą parašytą profesorius *Dr. E. C. Collins* ir perskaityk apie savo ligą skyrius su aišyda Knyga | 128 puslapiu

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli kolioruoti paveiksai sudejimo žmogaus kūno ir naujai dadeta 11 apsiereikimu gemančio kudikio pas motiną viduriuose. Ta knyga naudinga sergantiems ir sveikiems

Dr. E. C. Collins Medikaliskas Institutas yra seniausias Amerikoje ir žemiaus minejamas ligas, greičiausiai šu geriausia pasekme išgydo, — nuo plaučiu ligos, kosulio, kepenų, inkstu, viduriu ligos, kranjo nečystumo, galvos skaudėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnības, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužagystę su jos visais apsiereikimo vaisiais, nervu ligas, abelą nusilpnėjimą, kataro (slogos), puslės, galvoj spiegią, miegustumą, geltliges, skausmingas moterų menesines ir baltiasias anđrupanes, užsikrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelaimės žmonių ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišauk tuojaus, nes —

Dr. E. C. Collins Medical Institute yra Speciališkias daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligom, Speciališkiai vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canadą, Mexicą ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E. C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th str. New York City.

Atsišaukiantiems asabiškai ofisas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredoj ir Pėtnfioje nuo 7 iki 8 val. Nėdėlioms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su isztarymu kiekvieno žodžio lietuviszkai—
sekanczjai: chair (czėr), kedė;
face (fėis) - veidas;
village (vilidž), kaimas ir tt.
Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu
— \$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per
„Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,
Box 15, Station D.
New York City.

REIKALAUJAM

Gero, išsilavinusio lietuvių, pardavėjo dra-
panų. Gera alga ir pastovi vieta. —

Atlas Clothing Co.
Corner Blue Island Ave., & 18th str.
Chicago, Ill. (10-11)

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.
PHILADELPHIA, PA.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vais-
tus, visokias europėjiskas szaknis; teipgi turi-
me: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio
Kartujų vyną, Pain expellerį, šviežias dieles. —
Užkviečiamė visus lietuvius lankyti į mūsų
sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia
atyda.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.
Karietos šermentims, ba-
liams, vestuvėms ir t. t.
pribuna bile valandoje —
Keistone Telephne
Main 48-42 D
Prima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gau-
ti, kaip ir sename krauj: tikras
Pain Expelleris, Gumbo, Bobro,
pilvo ir anodino lašai; Kinder
Balsamas; dielės ir bonkos; vi-
soki kvėpalai, muilai ir visoki
kosmetikos daigtai, vietiniai ir
iš užsienių; receptai sutaisomi
iš geriausių kemiškų padarinių
sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiek-
vienam nesveikam higieniškos rodos. Aptieka
atvira dieną ir naktį. Šneka visokiais liežuviais.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advo-
katą, kiekviename legališkame reikale,

kreipkis pas

Luther S. KAUFFMAN

ATTORNEY-AT-LAW

1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS SALIUNAS
CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanus švieži gėrimai: alus degtinė, vy-
nas, iškieriai; puikūs cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.

Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

NAUJIENA! NAUJIENA!

H. MEDOFF'O tikra Lietuviška
TRAIANKA

Turiu atkreipti atydą, kad kiekviena moteriškė visa-
dos privalo turėti tikrą Lietuvišką Trajanką namuose.
Trajanka yra padaryta iš 29 visokių augalų ir šaknių iš
tėvynės; geriausia ir pasekmingiausia nuo visokių apsil-
pimų ir skilvio negalų.

Teipgi gaunama MEDOFF'O REUMATIC, puiki gy-
duolė nuo visokio būdo reumatizmų ir MEDOFF'O STO-
MACH BITTERS, kuri išgydo visokias skilvio ligas.

Adresuokit:

H. Medoff

PHARMACIST AND CHEMIST

151 Metropolitan ave. Brooklyn, N.Y.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams,
moterims ir vaikams. Susisznėka lietuviszkai.
Pigios prekės.